

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Novoj ulozi javnih službi za zapošljavanje u kontekstu provedbe europskog stupa socijalnih prava

(samoinicijativno mišljenje)

(2019/C 353/08)

Izvjestiteljica: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Odluka Plenarne skupštine:	20.2.2019.
Pravni temelj:	pravilo 32. stavak 2. Poslovnika Samoinicijativno mišljenje
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	8.7.2019.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	17.7.2019.
Plenarno zasjedanje br.:	545
Rezultat glasovanja (za/protiv/suzdržani):	156/7/10

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO cijeni doprinos Europske mreže javnih službi za zapošljavanje modernizaciji i jačanju javnih službi za zapošljavanje te poziva na uspostavljanje sinergije između njezine ažurirane strategije za razdoblje nakon 2020. i načelâ europskog stupa socijalnih prava.

1.2. EGSO je utvrdio neka područja u kojima je potrebno uložiti veće napore na temelju partnerstva sa svim dionicima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, poduzećima i privatnim službama za zapošljavanje radi ulaganja zajedničkih napora u cilju postizanja bolje integracije tražitelja zaposlenja na tržište rada.

1.3. Na nacionalnoj je razini potrebno poduprijeti inovativnu ulogu javnih službi za zapošljavanje u provedbi nacionalnih politika o zapošljavanju i tržištu rada i u jamčenju djelotvornijih usluga za poduzeća s pomoću dovoljnih kapaciteta, kvalificiranog osoblja, informatičke i tehničke opreme relevantne za digitalizaciju društva te finansijske potpore.

1.4. EGSO poziva na sustavniju i strukturnu suradnju između javnih službi za zapošljavanje i drugih pružatelja usluga na socijalnom području i području zapošljavanja kako bi se riješio niz prepreka s kojima se osobe koje traže posao suočavaju pri pokušaju ulaska na tržište rada (zdravstvena pitanja, stanovanje, prijevoz). Modernizacija javnih službi za zapošljavanje složen je proces, a nedostatak koordinacije, programiranja, planiranja i podjele odgovornosti na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini dovodi do fragmentacije. Aktivno i redovito sudjelovanje socijalnih partnera u aktivnostima javnih službi za zapošljavanje ključno je za utvrđivanje lokalnih mogućnosti zapošljavanja i pružanje pomoći u prevladavanju neusklađenosti vještina s potrebama tržišta rada.

1.5. EGSO poziva na veću sinergiju među uslugama javnih službi za zapošljavanje i sustavima socijalnih naknada i infrastruktura kako bi se nezaposlenima koji traže posao pružila veća pomoći i izbjeglo da oni koji traže zaposlenje budu kažnjeni kad se ponovno uključe u tržište rada.

1.6. EGSO poziva na veću finansijsku potporu državama članicama te se nada da će Europski socijalni fond plus (ESF+), koji je nedavno uveden kao dio novog višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021.–2027., postati istinski instrument EU-a za ulaganje u ljude i provedbu europskog stupa socijalnih prava.

1.7. EGSO smatra da je potrebno uložiti više napora u praćenje, ocjenjivanje i utvrđivanje referentnih vrijednosti usluga javnih službi za zapošljavanje kako bi se ocijenila učinkovitost tih službi u pomaganju tražiteljima zaposlenja da uđu na tržište rada. Zajednički standardi i smjernice na europskoj razini mogli bi pridonijeti učinkovitosti javnih službi za zapošljavanje. Više bi se trebalo koristiti postojećim izvorima podataka, kao što je anketa o radnoj snazi, a agencije kao što je Eurofound mogu pomoći u praćenju.

1.8. EGSO poziva na preispitivanje postojećih mehanizama za mjerjenje rezultata programa rada javnih službi za zapošljavanje kako bi se zajamčilo da od njihovih usluga koristi imaju sve kategorije ljudi, posebno oni s višestrukim problemima.

2. Uvod

2.1. Europski stup socijalnih prava uspostavljen je nakon što su ga Europski parlament, Vijeće i Komisija međuinsticucijski proglašili 17. studenoga 2017. u Göteborgu tijekom sastanka na vrhu o socijalnim pitanjima EU-a. Europski stup socijalnih prava trebao bi dovesti do veće usmjerenošti na zapošljavanje i socijalne aspekte te pomoći u tome da se europski socijalni model prilagodi izazovima 21. stoljeća i potakne proces konvergencije među državama članicama.

2.2. Dvadeset ključnih načela europskog stupa socijalnih prava strukturirano je u okviru glavnih triju tema – **jednake prilike i pristup tržištu rada, pravedni radni uvjeti te socijalna zaštita i uključenost**. S obzirom na brze promjene u socijalnom, pravnom i gospodarskom okruženju, ključan je problem u Europi stvarna primjena i provedba tih načela.

2.3. Prema godišnjem pregledu rasta za 2019. europsko gospodarstvo sada ulazi u svoju šestu godinu neprekidnog rasta. Taj kontinuirani rast popraćen je oporavkom ulaganja, većom potrošnjom, poboljšanim javnim financijama i stalnim otvaranjem radnih mjesta, iako je tempo u različitim državama članicama nejednak. Takav razvoj događaja pridonio je znatnim poboljšanjima na tržištima rada i poboljšanju socijalnih uvjeta. U drugom tromjesečju 2018. stopa zaposlenosti osoba u dobi od 20 do 64 godine porasla je na 73,2 %. Stopa nezaposlenosti pala je na 6,8 %, a stopa dugotrajne nezaposlenosti i stopa nezaposlenosti mladih također su u padu. Međutim, prema mišljenju Odbora, postoje velike razlike među državama članicama, koje se uopće ne suočavaju s istom razinom rasta u gospodarstvu i zapošljavanju; posebnu pozornost treba posvetiti poboljšanju kvalitete stvorenih radnih mesta, među ostalim kako bi se suzbile društvene nejednakosti.

2.4. Zahvaljujući poboljšanju uvjeta na tržištu rada, ukupan broj osoba kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost, kojih je 2017. godine bilo 113 milijuna, u nekim je zemljama prvi put pao ispod razina prije krize. Međutim, razina siromaštva među zaposlenima i dalje je visoka te je u porastu u nekoliko država članica. Rizik od siromaštva i dalje je velik problem, osobito za djecu, osobe s invaliditetom, osobe migrantskog porijekla i nezaposlene.

2.5. U zajedničkom izvješću o zapošljavanju napominje se da aktivne politike tržišta rada i javne službe za zapošljavanje imaju ključnu važnost u jamčenju uključivih tržišta rada koja pravilno funkcioniraju. Aktivnim se politikama tržišta rada poboljšava usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada, a tražiteljima zaposlenja povećavaju šanse za pronalazak posla.

3. Javne službe za zapošljavanje i budućnost rada

3.1. Tržišta rada i društva brzo se razvijaju, a globalizacija, digitalna revolucija, promjene u obrascima rada te društvena i demografska kretanja donose nove mogućnosti i izazove. Izazovi kao što su kontinuirana nejednakost, dugotrajna nezaposlenost i nezaposlenost mladih te međugeneracijska solidarnost često su prisutni u svim državama članicama, premda u različitim stupnjevima. Postojeća tehnološka revolucija osobito je obilježena brzim promjenama.

3.2. Radna snaga nikada nije bila toliko raznolika i obrazovana. Radno stanovništvo u 21. stoljeću uvelike se razlikuje, a stavovi pojedinaca o radu se mijenjaju. Ako i kada radnici traže veću slobodu na radu i slobodu izbora te traže posao na način koji dovodi do individualizacije radnih uvjeta, radne bi uvjete trebalo utvrditi socijalnim dijalogom i kolektivnim sporazumom. Ljudi bi trebali biti u mogućnosti u potpunosti iskoristiti svoj potencijal služeći se svojim kvalifikacijama, vještinama i kompetencijama te dobiti kvalitetan i produktivan posao s odgovarajućom socijalnom zaštitom.

3.3. Važnu ulogu ima **Europska mreža javnih službi za zapošljavanje**, uspostavljena 17. lipnja 2014., koja će djelovati do 31. prosinca 2020. Godine 2018. pokrenuta je evaluacija radi ocjenjivanja relevantnosti, učinkovitosti, djeleotvornosti i usklađenosti odluka Europske mreže javnih službi za zapošljavanje te dodane vrijednosti EU-a u okviru njih. EGSO je u svojem mišljenju o javnim službama za zapošljavanje⁽¹⁾ podržao prijedlog Komisije o uspostavi Europske mreže javnih službi za zapošljavanje.

⁽¹⁾ SL C 67, 6.3.2014., str. 116.

3.4. Strategija Europske mreže javnih službi za zapošljavanje do 2020. i nakon toga odražava najnovija kretanja na tržištu rada, uključujući nove ekonomije platformi, nove oblike rada, nedostatak radne snage, mobilnost radne snage, heterogeniju bazu korisnika javnih službi za zapošljavanje i potrebu za uporabom novih digitalnih tehnologija i prikupljanjem bogatijih izvora podataka.

3.5. Na nacionalnoj razini i u koordinaciji s Europskom mrežom javnih službi za zapošljavanje već su poduzeti brojni pozitivni koraci. Nacionalne javne službe za zapošljavanje u nekim zemljama ostvarile su izvrsne rezultate u provedbi Garancije EU-a za mlade pomažući mladima – posebice onima koji nisu zaposleni, ne školju se i ne sposobljavaju – da se brže uključe na tržište rada ili da nastave obrazovanje. Nacionalne javne službe za zapošljavanje ujedno su provele mjere iz inicijative EU-a usmjerene na bolju integraciju dugotrajno nezaposlenih s pomoću boljeg evidentiranja i integriranih ugovora o radu. Osim toga, od 2015. u njihov je program uključena integracija izbjeglica i tražitelja azila na tržište rada.

3.6. Međutim, iskustvo EGSO-a pokazuje da se djelotvornost javnih službi za zapošljavanje te njihova sposobnost da djeluju u okolnostima koje se stalno mijenjaju, rješavaju nove izazove u svjetu rada i uspješno integriraju ljude na ta tranzicijska tržišta rada razlikuju među državama članicama. U mnogim slučajevima, i u nekim državama članicama, one nemaju dosta djevnih, tehničkih i finansijskih kapaciteta.

3.7. Trebalo bi djelotvornije podupirati posebnu profesionalnu kategoriju savjetnika za zapošljavanje i osmislići odgovarajuću integraciju baza podataka u svrhu djelotvornog povezivanja poduzeća i radnika. U nekim su zemljama privatne agencije za zapošljavanje ili savjetnici za zapošljavanje dopuna javnim službama za zapošljavanje ili zamjena za njih. Suradnja s poduzećima je ključna, uz aktivno sudjelovanje socijalnih partnera i na lokalnoj razini kako bi se utvrdile mogućnosti zapošljavanja na nacionalnoj i teritorijalnoj razini. Stopa uspješnosti javnih službi za zapošljavanje trebala bi se mjeriti i iz perspektive poslodavaca.

4. Javne službe za zapošljavanje u kontekstu europskog stupa socijalnih prava

4.1. Od proglašenja europskog stupa socijalnih prava, nacionalne javne službe za zapošljavanje i Europska mreža javnih službi za zapošljavanje trebale bi biti inovativnije u podupiranju njegove svrhe i provedbi njegovih ključnih načela.

4.2. Godine 2017. Europska mreža javnih službi za zapošljavanje službeno je dala doprinos savjetovanju Europske komisije o europskom stupu socijalnih prava. Godine 2018. izradila je nacrt dokumenta o budućnosti rada. To je bila prilika da Europska mreža javnih službi za zapošljavanje razmotri kako bi se strategija javnih službi za zapošljavanje do 2020. mogla prilagoditi u cilju da se zajamči da i dalje odgovara svrsi uslijed nastojanja javnih službi za zapošljavanje da odgovore na nove izazove tržišta rada koje se brzo mijenja i da postanu istinske agencije za profesionalnu orientaciju. Javne službe za zapošljavanje rade na modernizaciji svoje organizacije u cilju postizanja usluga s ocjenom „AAA“ (sposobnost, poduzetnost, odgovornost) za korisnike čime se doprinosi stvaranju održivijeg i uključivijeg tržišta rada.

5. Nova uloga javnih službi za zapošljavanje iz perspektive EGSO-a

5.1. EGSO pozdravlja prioritete utvrđene u Programu rada Europske mreže javnih službi za zapošljavanje za 2019. i poziva na veću interakciju između načela europskog stupa socijalnih prava i alata Mreže za utvrđivanje referentnih vrijednosti i uzajamno učenje. Tim se programom rada može pridonijeti boljoj integraciji javnih službi za zapošljavanje i provedbi europskog stupa socijalnih prava.

5.2. Promatračka skupina za tržište rada EGSO-a organizirala je u studenome 2018. konferenciju o javnim službama za zapošljavanje u kontekstu provedbe europskog stupa socijalnih prava. Dani primjeri potvrdili su potrebu za komplementarnošću javnih i privatnih službi za zapošljavanje i prikazali konkretnе prednosti dobre suradnje javnih službi za zapošljavanje i socijalnih partnera. Proaktivnost javnih službi za zapošljavanje, stvaranje jedinstvene kontaktne točke za poduzeća, zajednički tečajevi za ospozobljavanje koje zajedno provode javne službe za zapošljavanje i poduzeća pokazali su se kao ključni za to da se ljudima osiguraju održiva radna mjesta.

5.2.1. EGSO smatra da treba naći bolji način da se odgovori na ponudu i potražnju na tržištu rada, da i poslodavcima i radnicima treba osigurati veće poticaje (primjerice, da se radnicima koji primaju minimalnu plaću omogući zadržavanje socijalnih naknada za nezaposlenost) i da treba pronaći pravednu ravnotežu između fleksibilnosti i sigurnosti zaposlenja koja dovodi do stabilnijih ugovora. Europa još nije ni približno dosegla razinu iskorištavanja punog potencijala raspoložive radne snage. Europa bi trebala podržati održiva poduzeća, posebno tako što će im omogućiti stvaranje više kvalitetnih i produktivnih radnih mjeseta.

5.2.2. EGSO u svom mišljenju⁽²⁾ ističe da je pristup sustavima socijalne zaštite ključan čimbenik pravednijih društava i od suštinske važnosti za produktivnu, zdravu i aktivnu radnu snagu. EU bi trebao poboljšati način na koji se postojjećom otvorenom metodom koordinacije pomaže državama članicama **u mjerenu napretka u reformama i poboljšanju učinkovitosti njihovih politika zapošljavanja i nacionalnih sustava socijalne zaštite i socijalne skrbi**. Treba se pobrinuti za veću sinergiju među uslugama javnih službi za zapošljavanje i sustavima socijalnih naknada i infrastruktura kako bi se nezaposlenima koji traže posao pružila veća pomoći i izbjeglo da oni koji traže zaposlenje budu kažnjeni kad se ponovno uključe u tržište rada.

5.2.3. **Mobilnost:** EGSO smatra da su sloboda kretanja radnika na temelju nediskriminacije i jednakog postupanja te uklanjanje preostalih prepreka za mobilnost i dalje prioriteti EU-a. EGSO u svojem **mišljenju o EURES-u**⁽³⁾ poziva na uspostavu stvarnog instrumenta za usklađivanje ponude i potražnje na europskom tržištu rada **u uskoj suradnji s nacionalnim javnim službama za zapošljavanje**. Mobilnost radnika diljem EU-a povezana je s trajnim naporima da se modernizira sustav koordinacije socijalne sigurnosti i postigne da taj sustav bude pravedniji za sve države članice. Osobito bi u slučaju naknada za nezaposlene za prekogranične radnike trebalo primjenjivati načelo *lex loci laboris* za utvrđivanje nadležne države članice, osim u slučaju drugačijeg dogovora među državama članicama.

5.2.4. **Vještine prilagođene tržištu rada:** u skladu s **prvim načelom europskog stupa socijalnih prava**, socijalna dimenzija obrazovanja podrazumijeva da svi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, ospozobljavanje i **cjeloživotno učenje**. Štoviše, sve veći nedostaci na tržištu rada u Europi ugrožavaju njezin budući rast. Usku suradnju **javnih službi za zapošljavanje i socijalnih partnera, poduzeća, regionalnih subjekata za zapošljavanje i vještine te ostalih relevantnih regionalnih struktura** trebalo bi poboljšati radi prevladavanja regionalnih nejednakosti i pružanja odgovarajuće profesionalne orientacije, mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije te profesionalnog razvoja za tražitelje zaposlenja i osobe kojima prijeti gubitak zaposlenja, uz podjelu odgovornosti među različitim akterima. To bi trebalo uključivati i aktiviranje samozaposlenih osoba.

5.2.5. **Suradnja sa socijalnim partnerima:** pri osmišljavanju socijalne politike EU-a više prostora potrebno je dati socijalnim partnerima, i to tako da se u cijelosti poštuje njihova autonomija. U svojoj ulozi ključnih dionika na tržištu rada, socijalni partneri mogu u suradnji s nacionalnim javnim službama za zapošljavanje znatno pridonijeti mapiranju mogućnosti zapošljavanja i na lokalnoj razini, olakšavanju integracije ljudi na tržište rada ili prelaska s jednog na drugo radno mjesto na tržištu rada kako bi se tražiteljima zaposlenja pružila potpora i pomoglo poduzećima u postupcima traženja ljudskih resursa te da se mladim i odraslim osobama pomogne u odabiru najprikladnijih načina usavršavanja (agencija ADEM u Luksemburgu).

5.2.6. **Civilno društvo:** EGSO predstavlja različite organizacije civilnog društva i sastavlja mnoga mišljenja u kojima se već razmatraju neka načela obuhvaćena europskim stupom socijalnih prava. Dodana vrijednost organizacija civilnog društva jest u tome da su one upoznate sa stanjem na terenu i potrebama različitih skupina, tj. migranata, osoba s invaliditetom, mlađih, žena (odnosno njihovih prava) te da mogu djelotvorno pridonijeti usmjerenijem radu javnih službi za zapošljavanje (to bi, na primjer, moglo uključivati ulogu kakvu imaju savjetnici za zapošljavanje u Italiji).

5.2.7. **Suradnja s privatnim službama za zapošljavanje:** iskustvo pokazuje da jednak uključivanje i integriranje javnih i privatnih službi može imati djelotvorne, korisne rezultate u pogledu postizanja istinskih uključivog i održivog tržišta rada. Ta se komplementarnost mora poduprijeti. U pogledu stanja na tržištu rada uvijek je vrlo teško davati prognoze ili predviđanja. Potrebe tržišta rada tako se brzo mijenjaju. Od ključne su važnosti pouzdani podaci. Međutim, uključiva tržišta rada na koja pozivamo iziskuju da svi ljudi budu uključeni.

6. Stalni nedostaci u ciljanoj pomoći javnih službi za zapošljavanje

6.1. EGSO cjeni činjenicu da su glavne ciljne skupine obuhvaćene i u radnom programu Europske mreže javnih službi za zapošljavanje i u radnom programu nacionalnih javnih službi za zapošljavanje. Međutim, naglašava da i dalje postoje nedostaci te da javne službe za zapošljavanje moraju u svoj svakodnevni rad **u većoj mjeri uključiti načelo raznolikosti i nediskriminacije**. Ulaganje napora mora se nastaviti ili povećati, osobito u odnosu na sljedeće skupine:

6.1.1. **Mladi:** EGSO pozdravlja činjenicu da se financijska potpora za provedbu Garancije za mlaade udvostručila. Javne službe za zapošljavanje trebale bi ulagati u dugoročan pristup pružanju usluga mlađima koji traže posao, što podrazumijeva i bolju upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija i internetskih alata kako bi se poboljšale usluge za najugroženije skupine mlađih ljudi, **javne službe za zapošljavanje trebale bi poboljšati pojedinačnu pomoć mlađima, surađivati s njihovim obiteljima i ispravno ih obavještavati o situaciji na tržištu rada**.

⁽²⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 135.

⁽³⁾ SL C 424, 26.11.2014., str. 27.

6.1.2. Odrasle osobe: zbog sve starijeg stanovništva u Europi, **produljenja životnog vijeka u društvu i potrebe za poticanjem međugeneracijske suradnje**, ubrzanih promjena na tržištu rada, novih oblika rada i prodora digitalnih tehnologija u sve dijelove svakodnevice dolazi do sve veće potrebe za novim vještinama te za višom razinom vještina, **znanja i kompetencija**; potreba za usavršavanjem ili prekvalifikacijom svih osoba koje nisu ovladale osnovnim vještinama ili nisu stekle kvalifikaciju kojom bi se zajamčili njihova zapošljivost i **aktivno građanstvo** stoga postaje još hitnija.

6.1.3. Žene: EGSO pozdravlja Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života (⁴) kojom se mladim roditeljima i njegovateljima, osobito ženama, pomaže u tome da bolje organiziraju svoj rad i svakodnevne dužnosti. Tome treba dodati i nužna ulaganja u socijalnu infrastrukturu, primjerice za skrb o djeci i starijim osobama. To uključuje i djelotvornu pomoć nacionalnih javnih službi za zapošljavanje u integraciji žena na tržište rada, uz poštovanje pristupa koji se temelji na ravnoteži između poslovnog i privatnog života.

6.1.4. Osobe s invaliditetom: osobe s invaliditetom čine približno šestinu ukupnog radno sposobnog stanovništva EU-a, no stopa njihove zaposlenosti relativno je niska. To je bila glavna poruka savjetovanja koje je EGSO organizirao 2017. godine. Posebno se žene i djevojčice s invaliditetom (⁵) i dalje suočavaju s raznovrsnom i višestrukom diskriminacijom na temelju roda i invaliditeta. Prečesto su isključene, među ostalim, iz sustava uključivog obrazovanja i ospozobljavanja, sustava zapošljavanja, pristupa programima smanjenja siromaštva i odgovarajućeg stambenog zbrinjavanja te iz sudjelovanja u političkom i javnom životu. Javne službe za zapošljavanje trebaju im pružati posebnu pomoć te na njih primjenjivati pojedinačan pristup.

6.1.5. Migracija: zakonita migracija može imati važnu ulogu u uspješnim tržištima rada. EGSO je u svojem mišljenju (⁶) istaknuo važnost sustavne migracijske politike i dobro oblikovanog regulatornog okvira, navodeći da je europski gospodarski i socijalni model ugrožen bez migracije. Pitanje integracije izbjeglica s pravom boravka u Europi u sustav ospozobljavanja i zapošljavanja te u društvo općenito i dalje će biti važno. **Javne službe za zapošljavanje u mnogim su zemljama već poduzele velik broj inicijativa kako bi pridonijele tome.**

6.1.6. Romska manjina: EGSO je vrlo aktivan u pogledu pitanja koja se odnose na životne i radne uvjete romske zajednice, s naglaskom na boljoj integraciji Roma. (⁷) EGSO primjećuje sinergiju između provedbe *načela jednakog pristupa* u okviru europskog stupa socijalnih prava i daljnjih koraka u uspješnijoj integraciji Roma. Prioritet javnih službi za zapošljavanje osobito bi trebalo biti pružanje pomoći Romkinjama.

6.1.7 Neaktivno stanovništvo tradicionalno nije ciljna skupina javnih službi za zapošljavanje, iako znatan dio neaktivnog stanovništva želi raditi. Europska mreža javnih službi za zapošljavanje objavila je studiju po nazivom *The role of PES in outreach to the inactive population* („Uloga javnih službi za zapošljavanje u dopiranju do neaktivnog stanovništva“) kojom se pruža pregled mjera za dopiranje do neaktivnih osoba, s posebnim osvrtom na ulogu javnih službi za zapošljavanje. EGSO poziva Komisiju i države članice da preoblikuju politike ponovnog aktiviranja usmjerene na taj dio stanovništva.

7. Složena potpora nacionalnim javnim službama za zapošljavanje

7.1. U europskim smjernicama za zapošljavanje za 2019. (smjernica 7.) države članice potiču se da povećaju djelotvornost svojih aktivnih politika tržišta rada. Države članice trebale bi nastojati ostvariti veću djelotvornost javnih službi za zapošljavanje tako što će zajamčiti pravodobnu i prilagođenu pomoć tražiteljima zaposlenja, podupirući potražnju na tržištu rada i upravljanje na temelju rezultata.

7.2. Kako bi djelotvorno pridonijele provedbi europskog stupa socijalnih prava, nacionalnim javnim službama za zapošljavanje trebat će snažnija podrška i odgovarajući uvjeti:

7.2.1. Dostatni ljudski resursi. Složene usluge javnih službi za zapošljavanje (pretraživanje i odabir nezaposlenih, savjetovanje i pomoć u zahtjevima za potporu dohotku, potpora pri ospozobljavanju) iziskuju ospozobljeno osoblje s posebnim vještinama koje radi u održivim uvjetima i surađuje sa savjetnicima za zapošljavanje i privatnim agencijama za zapošljavanje.

7.2.2. Prilagodba tehnološkom razvoju. Digitalizacija gospodarstva i društva donosi nove alate koji, ako se njima pravilno upravljaju, mogu pomoći javnim službama za zapošljavanje u obavljanju zadaća, uključujući pri ospozobljavanju samih zaposlenika tih službi te u stvarnoj integraciji baza podataka radi djelotvornog uskladišavanja poduzeća i radnika, koji su uključeni u razvoj vještina i zadataka koji proizlaze iz nove digitalne ere.

(⁴) SL C 129, 11.4.2018., str. 44.

(⁵) SL C 367, 10.10.2018., str. 20.

(⁶) SL C 110, 22.3.2019., str. 1.

(⁷) SL C 27, 3.2.2009., str. 88.

7.3. Komisija je 2. svibnja 2018. donijela prijedlog višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Taj je prijedlog odraz trenutačnog socijalnog i gospodarskog konteksta i konkretnog odgovora na želju europske javnosti da Europa ima istaknutiju socijalnu komponentu i da se više ulaže u ljude u EU-u. Europski socijalni fond plus (ESF+) ključni je instrument EU-a za ulaganje u ljude i provedbu europskog stupa socijalnih prava. Javne službe za zapošljavanje financirat će se u okviru tematskog područja Zapošljavanje i socijalne inovacije („EaSI“) Europskog socijalnog fonda plus (ESF+).

7.4. Nove odgovornosti javnih službi za zapošljavanje, osobito u području aktivnih politika zapošljavanja, moraju se poduprijeti osiguravanjem odgovarajućih kapaciteta i finansijske potpore.

7.5. EGSO poziva na sustavniju i strukturnu suradnju između javnih službi za zapošljavanje i drugih pružatelja usluga na socijalnom području i području zapošljavanja kako bi se riješio niz prepreka s kojima se osobe koje traže posao suočavaju pri pokušaju ulaska na tržište rada (zdravstvena pitanja, stanovanje, prijevoz). Modernizacija javnih službi za zapošljavanje složen je proces, a nedostatak koordinacije, programiranja, planiranja i podjele odgovornosti na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini dovodi do fragmentacije.

7.6. EGSO smatra da je potrebno uložiti više napora u praćenje, ocjenjivanje i utvrđivanje referentnih vrijednosti usluga javnih službi za zapošljavanje kako bi se ocijenila učinkovitost njihovih usluga u pomaganju tražiteljima zaposlenja da uđu na tržište rada. Zajedničkim standardima i smjernicama na europskoj razini mogla bi se poboljšati učinkovitost javnih službi za zapošljavanje i sinergije među zemljama. Više bi se trebalo koristiti postojećim izvorima podataka, kao što je anketa o radnoj snazi, a agencije kao što je Eurofound mogu pomoći u praćenju.

Bruxelles, 17. srpnja 2019.

Predsjednik

Europskog gospodarskog i socijalnog odbora

Luca JAHIER